

Izjava za javnost: Fiskalni svet je ocenil skladnosti izvršenih proračunov sektorja država s fiskalnimi pravili v letu 2019

Javnofinančna politika v letu 2019 je bila po oceni Fiskalnega sveta ekspanzivna, čeprav bi morala biti glede na stanje gospodarskega cikla restriktivna. Ekspanzivnost je v veliki meri izhajala iz ukrepov, ki niso spodbujali dolgoročnega gospodarskega potenciala, temveč so predvsem kratkoročno krepili razpoložljivi dohodek gospodinjestev. Zakonsko določena fiskalna pravila v letu 2019, z izjemo zmanjšanja deleža dolga v BDP, po razpoložljivih podatkih niso bila spoštovana. Na tveganje neustrezno vodene fiskalne politike je Fiskalni svet opozarjal že ob sprejemanju vseh ključnih proračunskih dokumentov.

Fiskalni svet tako ocenjuje, da tudi v letu 2019 ni bila v celoti izkoriščena priložnost za ustvarjanje manevrskega prostora za proticiklično delovanje v manj ugodnih makroekonomskih razmerah in ustrezno okrepitev dolgoročne vzdržnosti dolga države. V letu 2019 Vlada tudi ni izvedla ukrepov, ki bi blažili pričakovane neugodne javnofinančne učinke strukturnih, predvsem demografskih, pritiskov. Nasprotno, v letu 2019 sprejeti ukrepi na področju pokojninskega sistema so srednjeročno in dolgoročno vzdržnost celo slabili.

Gospodarska rast se je lani umirila na 2,4 %, a je bila njena struktura spodbudna za rast javnofinančnih prihodkov (4,8 %). Ti so po nekaj letih sicer rasli počasneje kot izdatki (5,2 %), ki so se povečali predvsem zaradi novih ukrepov ekonomske politike. Sektor države je imel za skoraj polovico manjši presežek od načrtovanega in je znašal 0,5 % BDP. Razpon ocen strukturnega salda kaže na njegov primanjkljaj, presežek primarnega strukturnega salda pa se je glede na preteklo leto znižal. Bruto dolg se je lani znižal nominalno in kot delež v BDP (na 66,1 % BDP).

Oceno skladnosti izvršenih proračunov sektorja država s fiskalnimi pravili v letu 2019 je Fiskalni svet pripravil skladno z določili Zakona o fiskalnem pravilu. Naknadna ocena predstavlja pomemben element v ocenjevanju vzdržnosti fiskalne politike, saj za razliko od ocen, pripravljenih ob sprejemanju proračunskih načrtov, temelji na dejanskih makroekonomskih in javnofinančnih podatkih.